

SÈRIE 1

PRIMERA PART

1.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Espriu designa les realitats nacionals o polítiques —i fins i tot la llengua— amb noms inventats. Barcelona és Lavínia, i, per extensió, els lavinians són els catalans. Catalunya apareix designada amb el nom Alfaranja només en el darrer conte del llibre, «Tarot per a algun titella del teatre d'Alfaranja». Espanya és designada amb el terme Konilòsia. Tot i que només és designada en l'última narració, en moltes hi apareixen també els carrers i l'entorn de Sinera, que és el nom amb què Espriu designa Arenys de Mar, mitificat en el record. **(1 punt)**.
- (b) Mentre que la vila marinera (Sinera) suscita sempre el record positiu, associat al temps de la infantesa (per exemple a «Tereseta que baixava les escales» o «Tòpic»), Konilòsia i Lavínia (i Alfaranja) són objecte de sàtira, sobretot de caràcter moral, perquè enumera i critica els defectes col·lectius dels seus habitants; i indica que aquesta actitud és visible sobretot en les narracions «El meu amic Salom», «El país moribund» i «Tarot per a algun titella del teatre d'Alfaranja». **(1 punt)**.
- (c) En general, els ciutadans d'aquests llocs són descrits com mesquins, gasius, envejosos, ignorants, autosuficients, mesells, i impossibles de corregir, perquè només volen sentir lloances de si mateixos. A «El país moribund», justament es refereix a la mort de Catalunya, convertida només en una carcassa buida, sense ànima, amb una llengua decadent i uns habitants materialistes; la reacció del narrador un cop mort el país és definitiva d'aquests defectes. A «Tarot...», la crítica s'adreça no tant al país sinó a la destrucció del país i la prohibició de la llengua que ha resultat de la «fins ara última guerra civil de Konilòsia» (la guerra de 1936-39). **(0,5 punts)**.

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts assignats.

2.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) El nucli de la narració és el casament de Laura, una noia de Barcelona, amb Tomàs Muntanyola, un propietari rural de la ciutat de Comarquinal. **(0,5 punts).**
- (b) D'origens familiars modestos, i amb la mare morta, ha estat educada per un pare liberal, culte i sensible, però també desordenat, anàrquic i il·lús, que li ha transmès el gust per la música i la lectura i la capacitat d'apreciar el luxe. Aquesta educació l'ha convertida en una noia il·lusa, que s'ha creat un món ideal i l'aspiració a ser estimada amb un amor pur i ideal (d'aquí el nom de Laura, provinent del Cançoner de Petrarca (1303-1374)). Idealitza el matrimoni, i encara més si el marit, com Tomàs Muntanyola, és un hereu ric. Un cop trencada aquesta il·lusió, intenta trobar l'amor en la relació amb Pere Gifreda, seguint el model de les protagonistes de les novel·les que llegeix (com ara Anna Karènina de Lev Tolstoi, Madame Bovary de Gustave Flaubert o La Regenta de Leopoldo Alas); i, com elles, abocada al fracàs. **(1 punt).**
- (c) El conflicte, doncs, neix de la topada de les il·lusions de la barcelonina Laura amb la realitat del marit, la seva família i la societat de Comarquinal. El seu idealisme topa amb la barroeria, la brutalitat i la incomprensió de Tomàs (a qui voldrà transformar, inútilment); el seus costums liberals i el gust pel luxe topen amb la cunyada Teresa (una dona soltera, reprimida, tancada en les convencions) i amb la societat conservadora de Comarquinal en general, de la qual la boira és el símbol més vistent. **(1 punt).**

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2 punts assignats.

3.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Visions & Cants està format per tres parts o seccions ben diferenciades pel contingut i pels títols amb què els presenta Maragall. Les tres parts són «Visions», «Intermezzo» i «Cants». **(0,5 punts).**
- (b) Les «Visions» són reinterpretacions de cinc mites i llegendes catalans: el mal caçador, Joan Garí, el comte Arnau, Jaume I i Joan de Serrallonga. Maragall no hi narra els mites, sinó que n'ofereix unes interpretacions (a partir de les recreacions que en feren els poetes romàntics) per mostrar les essències de la personalitat nacional catalana i per reflexionar sobre la figura d'uns herois caracteritzats per l'individualisme, el materialisme i el vitalisme (els casos més clars són «El comte Arnau» i «La fi d'en Serrallonga»). **(0,75 punts).**
- (c) Els «Cants» contenen vuit poemes; la majoria estan concebuts com a himnes de caràcter patriòtic o d'exaltació de valors vitals i nacionals, i es relacionen amb el cant coral. Hi destaca sobretot l'associació del cant amb la joventut, la primavera i l'exaltació vital col·lectiva. Els tres últims, agrupats sota la denominació «Els tres cants de la guerra», tenen un altre caràcter, més aviat de reflexió i denúncia dels efectes de la guerra de Cuba el 1898 (destaca l'«Oda a Espanya»). **(0,75 punts).**
- (d) Entremig, la secció «Intermezzo» reuneix poemes lírics breus sobre diverses circumstàncies de la vida i moments de la natura. Tot i el caràcter circumstancial, hi destaca també l'exaltació de l'heroisme i una actitud vitalista (per exemple a «En la mort d'un jove», «Dimecres de cendra» o «Després de la tempestat»). **(0,5 punts).**

4.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) El grup d'artistes que arriba al poble està format pel Clown, la Zaira i Cop-de-puny; aquests tres personatges representen la bohèmia i la poesia, que contrasten amb el conservadorisme de la gent del poble. **(1 punt)**.
- (b) Cadascun d'aquests tres personatges té unes característiques distintives. El Clown és el representant de la concepció de l'artista de Rusiñol: l'home que lluita pel seu reconeixement i per la modernització de la societat **(0,5 punts)**; Zaira mostra el sacrifici de l'artista en aquesta missió transformadora **(0,5 punts)**, i Cop-de-puny, al contrari dels altres dos, actua dominat pels seus instints animals i representa la falsa alegria i l'artista impostor. **(0,5 punts)**.

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

SEGONA PART

1.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes; és a dir, si comenta que:

- (a) «Interval» està compost per 19 versos octosíl·labs, els dotze primers dels quals s'organitzen en díctics (grups de dos versos) amb rima apariada (aa, bb, etc.), mentre que els altres set s'agrupen en una estrofa única amb rima abaaaaab. L'agrupació correspon a dos moments de l'experiència: els apariats descriuen les sensacions i els pensaments de qui es desperta a la matinada; l'última estrofa, en canvi, evoca com el poeta es torna a adormir quan la llum solar comença a il·luminar el mar. **(0,5 punts)**.
- (b) «Interval» és el primer poema de la secció «L'assenyament». Pel tema s'assembla a alguns poemes de «Les nits» (el poeta es desperta a mig son), però ara l'actitud és diferent: la inquietud s'ha substituït per la pau, l'agraïment i l'acceptació confiada de la vida que el poeta manifesta en els versos finals. **(0,5 punts)**.
- (c) El poema recrea l'experiència del subjecte que es desperta a la matinada i descriu aquest «interval» entre dos sons. Els quatre primers versos descriuen el despertar («Obro els ulls») i el lloc: una cambra tancada per una persiana verda que, a la llum feble de la matinada, crea un ambient de verdor que el poeta compara amb una cova («balma») protectora. La consciència de ser viu («visc») implica també el dubte sobre l'existència («¿Qui sap si viuré demà?»). Els versos 5-10 introdueixen un element de reflexió: l'home, indefens, és culpable d'haver comès pecats, però compta amb la pietat i el perdó divins: Déu és dolç i espera, i la ignorància de l'home és il·luminada per Déu; el poeta, aquí, metaforitza la pietat i la protecció divines amb el vent fresc de la matinada («l'aura nova de frescor»). De sobte, el so al lluny d'una tartana matinera, que indica l'activitat humana, interromp la reflexió i concilia el poeta amb el món. La darrera estrofa comença amb un altre element descriptiu: el sol que aviat sortirà comença de donar al mar reflexos de color ataronjat. Llavors, el poeta s'adorm; ho diu dos cops, de manera contundent («Desapareixo, d'un plegat») i més descriptiva («Mos ulls, altre cop, s'han tancat»). Els tres últims versos concilien la descripció de les sensacions de la matinada amb la presència divina protectora. D'on ve, diu el poeta, saber que és massa d'hora i que encara pot dormir més? Pot ser el vent fresc («gemat» 'luminós'), o bé la campana d'un convent que assenyala una hora primerenca. Però també, insinua el poeta, pot ser la presència d'un àngel que protegeix el poeta en el seu son confiat. **(1,5 punts)**.

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en els enunciats, però que hi és tanmateix pertinent se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, a la claredat i la coherència expositives i a la capacitat d'anàlisi.

2.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els tres punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes; és a dir, si:

- (a) Comenta que el fragment correspon al darrer capítol de la novel·la, poc després que Carola Milà se n'hagi anat a París, el 1951, per allunyar-se de la família i de la Barcelona franquista, i de resultes d'una temptativa de suïcidi amb somnífers en un intent desesperat de fugir de la realitat personal i social en què no encaixava i respecte de la qual no tenia possibilitats d'establir llaços de cap mena. **(1 punt)**.
- (b) Explica que, quan és a França, Carola Milà adopta una nova identitat, Judith Nagy, una pràctica habitual al llarg de la seva trajectòria vital, que li permet, com ella mateix comenta en el fragment, esborrar el propi passat i construir-se una personalitat nova amb què presentar-se en el nou entorn social. Carola, doncs, necessita oblidar («esborrar», diu) el que ha deixat enrere per regenerar-se com a subjecte i reafirmar la pròpia condició de dona lliure, és a dir, emancipada i sense dependències econòmiques. Es valorarà si l'examinand posa en relació aquest fragment amb altres moments de la novel·la en què canvia de nom; si precisa que els «dinners» a què al·ludeix al segon paràgraf corresponen a les joies que s'endú en un maletí de pell i que li havia regalat al llarg dels anys el seu marit; si raona que al·ludeix a la por de la fam com a herència de la pròpia condició de desclassada, de marginada en tant que filla il·legítima del fill de l'amo d'una fàbrica i la criada, cosa que la situa per naixença al marge de tota condició de classe; o si explica que a París instal·larà el restaurant Chez Joakay, on es guanyarà la vida com a resultat d'una iniciativa completament personal i autònoma (la primera, de fet). **(1 punt)**.
- (c) Fa referència al fet que el fragment està escrit en primera persona i que la veu narrativa s'identifica amb el personatge principal, Carola Milà, i ho posa en relació amb el recurs metaliterari segons el qual l'obra és el resultat de convertir en novel·la les memòries de la protagonista. **(0,5 punts)**.

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna qüestió no explicitada estrictament en els enunciats, però que hi és tanmateix pertinent se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, a la claredat i la coherència expositives i a la capacitat d'anàlisi.